

stěžovatel, že soud neshledává sesměšňování náboženských úkonů pouze v použití hůlky s hadrem, nýbrž v celé produkci v souvislosti, jak je uvedena, a z níž nelze jednotlivé částky vytrhovati a líčiti jako trestně nezávažné. Dle rozsudečných zjištění nezáleželo představení v pouhé gestikulaci, nýbrž z ústního přednesu obžalovaného, provázeného gesty a mimikou a z doprovodu obecenstva. Vyvolával obžalovaný při své produkci hlasem, napodobujícím tele, po způsobu litanií jména svatých, při čemž obecenstvo na vzývání jednotlivých svatých odpovídalo slovy: »Tě prosíme nebav nás.« Trestná činnost obžalovaného ve světle těchto zjištění záleží v tom, že napodoboval ústním i mimickým přednesem žehnání křížem, kropení, vzývání svatých a dal zpívati kostelní písně způsobem parodujícím a sesměšňujícím tyto církevní obyčeje, zařízení. Že jednal v úmyslu a vědomí, v §u 303 tr. zák. předpokládaném, zjišťuje soud rovněž a náležitě odůvodňuje. Tím jsou dány objektivní i subjektivní předpoklady odsuzujícího výroku pro přečin dle prvního případu §u 303 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se nevyhledává (jak již bylo shora řečeno), aby z jednání pachatelova vzešlo nebo mohlo vzejíti pohoršení.

Čís. 1120.

Není důvodem, by zahájeno bylo řízení opravné (§ 331 tr. ř.), že počet hlasů, jimiž zodpovězena hlavní otázka, nesouhlasí s počtem hlasů, jimiž zodpovězena otázka dodatková (související otázka hlavní).

V hlavní otázce dlužno trestný čin individualisovati, specialisace není třeba. Soud není povinen dáti sám od sebe otázku kontrolní.

(Rozh. ze dne 16. února 1923, Kr. I. 1332/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Čes. Budějovicích ze dne 13. října 1922, jimž byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy loupežné dle §§ 134, 135 čís. 2 tr. zák., zločinem pokusu svádění ke zločinu krádeže dle §§ 9, 171, 173 tr. zák. a přestupkem dle §u 36 zbroj. pat.

Důvody:

Porotci odpověděli na první hlavní otázku, znějící na vraždu vůbec, kladně 9 hlasy, na první dodatkovou otázku, danou pro případ přisvědčení k první hlavní otázce a znějící v ten smysl, zda spáchal obžalovaný vraždu loupežnou, odpověděli kladně 12 hlasy. V tomto poměru hlasů, přisvědčujících k oběma otázkám, spatřoval obhájce rozpor a navrhoval zahájení opravného řízení dle §u 331 tr. ř. Porotní soud zamítl tento návrh, neshledav výrok porotců ani nejasným ani neúplným ani sobě odporujícím, poněvadž mezi 12 hlasy, přisvědčivšími k otázce dodatkové, jest obsaženo 9 hlasů, přisvědčivších k otázce hlavní. Pro nevyhovění zmíněnému návrhu uplatňuje zmateční stížnost důvod zmatečnosti čís. 5 a v souvislosti s tím důvod čís. 9 §u 344 tr. ř.; je prý v oněch odpovědích navzájem obsažena zřejmá nejasnost a zřejmý vnitřní odpor, ježto

prý ten, kdo jest přesvědčen, že obžalovaný vraždy nespáchal, nemůže býti současně přesvědčen, že spáchal vraždu za tím účelem, aby loupil. Odpor ten svědčí prý též o naprostém nedostatku rozvahy poroty, jejíž přehlasování členové v případě první hlavní otázky nepoužili ohledně první otázky dodatkové ustanovení §u 329 tr. ř., ač zdržeti se hlasování v případě takovém je prý na snadě ne jenom se stanoviska přísně právního, nýbrž i prostě lidského. Stížnost je bezdůvodná. Ve smyslu §u 331 tr. ř. je zahájení opravného řízení přikázáno jen pro ten případ, že výrok porotců je nejasným, neúplným anebo sobě odporujícím. Žádnou z těchto vad nebyl však výrok porotců stížen. Odpověděvše na první hlavní otázku, znějící na vraždu vůbec, 9 hlasy, tedy dle §u 329 tr. ř. kladně, byli porotci oprávněni, přistoupiti ku zodpovědění první otázky dodatkové, dané jim po rozumu §u 323 tr. ř. pro případ kladné odpovědi na první otázku hlavní. Hlasování mohli se zúčastniti i oni 3 porotci, kteří na první hlavní otázku odevzdali hlasy záporné. Stanovíť § 329 tr. ř., že, je-li hlavní otázka zodpověděna kladně v neprospěch obžalovaného, m o h o u se přehlasování porotci zdržeti hlasování o dodatkové otázce pro tento případ položené. Dle toho je zůstaveno zcela svobodné vůli a úvaze přehlasovaných porotců, zda chtějí bráti podíl na hlasování o dodatkové otázce, či zdržeti se ho. Rozhodli-li se v tomto případě pro hlasování, užili jen práva, jim dle zákona propůjčeného a není proto místnou výtkou stížnosti, že postup jejich svědčí o naprostém nedostatku rozvahy. Při odpovědi na otázku dodatkovou měli porotcové zcela volnou ruku a nebyli nikterak vázáni ohledy na první hlavní otázku. Nezáleží proto na tom, zda počet hlasů, daných na otázku dodatkovou, souhlasí či nesouhlasí s počtem hlasů, daných na otázku hlavní, rozhodnou jest jen okolnost, zda na dodatkovou otázku bylo odpověděno kladně či záporně. Předpoklady čís. 9 §u 344 tr. ř. pokud se týče §u 331 tr. ř. byly by dány jen tehdy, kdyby v rozhodném jedině směru, zda spáchal obžalovaný vraždu a to loupežnou, vykazoval výrok porotců nejasnost neb rozpor, kdyby totiž dle odpovědi porotců mohla býti otázka viny v těchto dvou směrech vůbec pochybnou. Takové pochybnosti tu však není, poněvadž v obou směrech byla otázka viny zodpověděna kladně, ať již více nebo méně hlasy a poněvadž i v tom případě, kdyby počet hlasů na otázku dodatkovou souhlasil s počtem hlasů na otázku hlavní, neb kdyby se oni 3 přehlasování porotcové hlasování nebyli vůbec zúčastnili, vždy by otázka viny obžalovaného v obou směrech byla vyřešena v jeho neprospěch. Výrok porotců není proto ani nejasným ani neúplným ani sobě odporujícím a nebyl v důsledku toho porotní soud povinen, zavéstí řízení opravné ve smyslu §u 331 tr. ř. Vady v čís. 9 §u 344 tr. ř. vyznačené musí býti patrný ze samotného výroku porotců; sahati k výsledkům řízení trestního a porovnávatí tyto výsledky s výrokem porotců je dle zákona nepřípustno a nedoličuje proto zmateční stížnost po zákonu ani dovolávaného aniž kterého jiného z důvodů zmatečnosti §u 344 tr. ř., snaží-li se na základě výsledků průvodního řízení otřásti opodstatněností výroku porotců. Rozhodujít porotci o otázce viny po rozumu §§ 313 a 326 tr. ř. sami dle volného svého přesvědčení a lze výrok jejich napadati pouze potud, pokud je stížen některou z vad v §u 344 tr. ř. vypočtených. Není proto zmateční stížnost oprávněna, rozvinovati v řízení zrušovacím

otázku důkazní způsobem, jí voleným, a nesmí ani zrušovací soud zaujati stanovisko k jetkým vývodům, poněvadž by tím sám vykročil z mezí, jež mu dle zákona a zejména dle §u 344 tr. ř. jsou vytknuty. Zmateční stížnost uplatňuje dále důvod č. 9 §u 344 tr. ř. také proto, že prý je odpor, pokud se týče nejasností mezi odpovědí porotců na první hlavní a třetí hlavní otázku, která zní na nedovolené nošení zbraně a je zodpověděna 10 porotci kladně. Našel prý se jeden porotce, který o hlavní vině (vraždě) obžalovaného nebyl přesvědčen a přes to prý se vyslovil, že obžalovaný nosil v poslední době bez povolení revolver. Než o odporu nebo nejasnosti, pokud jde o rozhodnou jediné otázku viny, nemůže býti řeči. Neboť i zde platí to, co bylo shora vyloženo. Nezáleží na tom, aby při souvisejících otázkách byl souhlas co do počtu hlasů, nýbrž na tom, aby o pravém smyslu výroku porotců ve věci samé nebylo pochybností.

Dovolávajíc se dále důvodu zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř., uplatňuje stížnost ohledně stylisace druhé hlavní otázky, týkající se svádění ke krádeži, porušení předpisu §u 318 tr. ř. Otázka není prý ani co se týče místa činu ani způsobu, jakým čin byl vykonán, dostatečně individualisována. Nepraví prý ani, kde obžalovaný čin spáchal, a kde byly klády, jež měly býti odcizeny, aniž, co vlastně obžalovaný sváděným řekl a jak na ně působil. Stížnost je bezdůvodna. Nepostřehuje podstaty ustanovení §u 318 tr. ř. Účelem předpisu tohoto, který zřejmě souvisí s ustanovením §u 207 tr. ř. o obsahu obžalovacího spisu, jakož i s obdobnými ustanoveními §§ 260 (270 tr. ř.), je, by trestný čin byl individualisován v míře, postačující k tomu, by nemohl býti zaměněn s jiným trestným činem podobným, aby tudíž vyloučeno bylo pro obžalovaného nebezpečí opětného stihání a odsouzení pro týž čin (ne bis in idem). Tomuto požadavku vyhovuje ona otázka dostatečně tím, že uvádí dobu trestného činu, označuje osoby, na které obžalovaný působil, jich jménem, že uvádí čin, ku kterému obžalovaný osoby ty svéstí hleděl, totiž ku krádeži klád z držení správy Sch-ské. Aby bylo udáno přesně místo, kde obžalovaný čin spáchal, kde se klády nalézaly, lze, posuzuje-li se věc s hlediska shora vytčeného účele ustanovení §u 318 tr. ř., postrádati a nelze spatřovati porušení předpisu tohoto §u ani v tom, že nejsou citována v otázce slova, jichž obžalovaný ku sváděným osobám použil, zvláště když zcela stačí použití zákonitých výrazů »vyzýval a hleděl svéstí«, jež i v obvyklé mluvě jsou běžnými a jichž smysl, působiti na vůli druhého ve směru nezákonném, byl pro porotce nepochybným. To, co žádá stížnost v tomto ohledu, jakož i v příčině bližšího označení způsobu, jakým čin, k němuž sváděno, měl býti vykonán, vybočuje již z mezí individualisace, kterou jediné má zákon na zřeteli, a přechází již ku specialisování skutku, pro které není však v otázce dle zákona již místa. Ostatně budiž poukázáno k tomu, že v tomto případě je za všech okolností nepochybně, že, i kdyby se o porušení formy ve směru, stížností vytýkaném, opravdu jednalo, nemohlo by míti na rozhodnutí vlivu, obžalovanému nepříznivého (předposlední odstavec §u 344 tr. ř.). Námítkou, že ona otázka odporuje vůbec výsledkům řízení průvodního, což prý vystihli sami porotcové tím, že z ní vyloučili slova »bez přivolení svého službodárce«, nedoličuje stížnost dovolávaný důvod zmatečnosti po zákonu, nýbrž, srovnávajíc obsah otázky s výsledky řízení trestního, vkro-

čuje do oblasti, jí dle zákona nepřipustně. Obhajobě poskytovalo ostatně ustanovení §u 316 tr. ř. možnost, žádati změnu otázky, kteréhožto práva nepoužila. Porotcům je pak ve smyslu §u 328 tr. ř. volno, při kladné odvědi na otázku jednotlivé skutkové okolnosti vyloučiti. Uplatňuje-li stížnost, že hodnota klád, jež měly býti odcizeny, měla býti učiněna předmětem zvláštních otázek dodatkových, dlužno jí odkázati na ustanovení §u 323 tr. ř., dle něhož soud sám od sebe k dotyčným kontrolním otázkám povinen nebyl, a nemůže proto býti vytýkáno jako zmatek, že otázek těch nedal. Považovala-li to obhajoba z jakýchkoli důvodů za potřebné, bylo na ní, by dle citovaného §u požádala o zvláštní otázky kontrolní, což se však nestalo. O uplatňovaném porušení předpisu §u 232 tr. ř. nemůže býti proto řeči. Důvod zmatečnosti č. 6 §u 344 tr. ř. není tudíž v žádném směru opodstatněn.

Čís. 1121.

Pod skutkovou podstatu přečinu dle §u 303 tr. zák. spadá též nepřístojné chování se vůči církevnímu průvodu.

(Rozh. ze dne 17. února 1923, Kr I 208/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 20. prosince 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem §u 303 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolává-li se stížnost hmotněprávního důvodu zmatečnosti, jest jí vycházeti výhradně ze skutkových zjištění nalézacího soudu, jelikož jen srovnáváním celého skutkového děje, nalézacím soudem zjištěného, se zákonem lze dokázati, že nalézací soud porušil zákon anebo nesprávně použil co do otázky, zda skutek, obžalovanému za vinu kladený, jest trestným činem, na soud příslušejícím, a jelikož skutková zjištění prvé stolice jsou závazná pro soud zrušovací (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Předpoklady stížnosti, že není prokázáno ani, že Karel L. kouřil, ani, že stěžovatelé pozorovali přibližovati se průvod, příčí se skutkovým zjištěním nalézacího soudu; netřeba proto přihlížeti k vývodům stížnosti, pokud vycházejí z těchto předpokladů. Stížnost dovozuje dále, že požadavek, aby stěžovatelé před průvodem vstali a smekli, pokud se týče, by L. odložil dýmku, rovná se požadavku, by stěžovatelé vzdali úctu průvodu, že však k účasti na náboženském úkonu nikdo nucen býti nemůže a že chování stěžovatelů nebylo ani neslušné ani způsobilé, vzbuditi pohoršení. Než stížnost jest na omylu. Pokud jde o osoby dospělé, nesmí ovšem dle §u 123 ústavní listiny nikdo býti ani přímo ani nepřímo nucen k účasti na jakémkoliv úkonu náboženském. Než po této stránce zjišťuje nalézací soud, že stěžovatelé pozorovali, že procesí se přibližuje a že se zachovali tak, jak se jim dává za vinu, úmyslně, by projevíli buď nevážnost k procesí nebo svou vyvýšenost; zejména zjišťuje, že Karel